

INSTYTUT EKONOMIKI ROLNICTWA
i GOSPODARKI ŻYWNOŚCIOWEJ
– PAŃSTWOWY INSTYTUT BADAWCZY

KRAJOWY OŚRODEK
WSPARCIA ROLNICTWA

MINISTERSTWO ROLNICTWA
i ROZWOJU WSI

NR
52

RYNEK DROBIU I JAJ

stan i perspektywy

P Ó Ł R O C Z N I K

CZASOPISMO UKAZUJE SIĘ OD 1992 ROKU

ISSN 1231-255X

ANALIZY RYNKOWE

Redaktor naczelny
Piotr Szajner

PAŹDZIERNIK 2017

RADA PROGRAMOWA ROLNICZYCH ANALIZ EKONOMICZNYCH:

Waldemar Sochaczewski (przewodniczący)
Stanisław Stańko (wiceprzewodniczący)
Piotr Szajner (redaktor naczelny)
Krystyna Świetlik (sekretarz redakcji)
Marian Borek
Tadeusz Chrościcki
Barbara Domaszewicz
Stanisław Kowalczyk
Jarosław Ołowski
Iwona Szczepaniak
Marzena Trajer
Maria Zwolińska

KOMITET REDAKCYJNY:

Andrzej Kowalski, Ewa Machowina, Piotr Szajner, Krystyna Świetlik, Marzena Trajer,
Maria Zwolińska

REDAKTOR RYNKU DROBIU I JAJ:

Grzegorz Dybowski

Czasopismo przygotowano w Zakładzie Badań Rynkowych IERiGŻ-PIB
Świętokrzyska 20, 00-002 Warszawa
Kierownik Zakładu – Piotr Szajner
SKŁAD I DRUK: Dział Wydawnictw IERiGŻ-PIB
NAKŁAD: 700 egz. Ark. wyd. 4,88

Przy publikowaniu fragmentów analizy oraz informacji i danych liczbowych prosimy o podanie źródła

Spis treści

Reasumpcja	3
Summary	4
I. Uwarunkowania makroekonomiczne	6
<i>mgr Tadeusz Chrościcki</i>	
II. Mięso drobiowe	7
1. Produkcja	7
<i>dr hab. Grzegorz Dybowski, prof. nadzw. IERiGŻ-PIB</i>	
2. Przetwórstwo	11
<i>dr hab. Grzegorz Dybowski, prof. nadzw. IERiGŻ-PIB, dr Dorota Pasińska</i> <i>Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – PIB</i>	
3. Handel zagraniczny	14
<i>dr Dorota Pasińska</i> <i>Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – PIB</i>	
4. Popyt	18
<i>dr hab. Krystyna Świetlik, prof. nadzw. IERiGŻ-PIB</i>	
III. Jaja	27
1. Produkcja	27
<i>dr hab. Grzegorz Dybowski, prof. nadzw. IERiGŻ-PIB</i>	
2. Handel zagraniczny	31
<i>dr Dorota Pasińska</i> <i>Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – PIB</i>	
3. Popyt	34
<i>dr hab. Krystyna Świetlik, prof. nadzw. IERiGŻ-PIB</i>	
IV. Działania wspierające na rynku drobiu i jaj	39
<i>mgr inż. Martyn Mieczkowski, Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa</i>	
Aneks	41

W 2017 roku dynamika produkcji mięsa drobiowego uległa znaczącemu spowolnieniu. W I półroczu produkcja ta była tylko o ok. 7% większa niż w analogicznym okresie roku poprzedniego, a w całym 2017 roku przewiduje się jej wzrost o ok. 8% do poziomu 2830 tys. ton. Eksport ma być większy również o ok. 8% i wynieść ok. 1110 tys. ton. W 2016 roku wskaźniki te kształtowały się na poziomie odpowiednio 13% i 20%. W 2017 roku udział eksportu w produkcji mięsa drobiowego utrzyma się na wysokim poziomie 39%, a importu w konsumpcji nie przekroczy 3%. Na zużycie w kraju pozostanie o 7,5% więcej mięsa drobiowego niż w roku poprzednim. Skutkiem m.in. wystąpienia w Polsce wirusa grypy ptaków w okresie od grudnia 2016 do kwietnia 2017 roku było silne zmniejszenie obrotów targowiskowych, co korespondowało ze spadkiem produkcji mięsa drobiowego ze źródeł poza skupowych.

Przewiduje się, że przyrost podaży mięsa drobiowego będzie w 2017 roku o jedną trzecią mniejszy niż w roku poprzednim. Tylko ok. 40% tego przyrostu zostanie przeznaczony na pokrycie wzrostu eksportu, a 60% zwiększy podaż na krajowym rynku. Niższa dynamika wzrostu produkcji, a także eksportu mięsa drobiowego utrzyma się prawdopodobnie również w pierwszej połowie 2018 roku. Jego podaż na rynku wewnętrznym będzie ponownie większa.

Mimo spowolnienia, dynamika produkcji mięsa drobiowego w Polsce będzie i tak znacząco przewyższać jej tempo wzrostu w całej UE. Przy dużej przewadze cenowej polskiej oferty na jednolitym rynku europejskim Polska umocni prawdopodobnie jeszcze swą pozycję na tym rynku.

Wysoka podaż drobiu na krajowym rynku nie pozwoli na znaczącą poprawę rentowności chowu drobiu rzeźnego. W okresie styczeń-wrzesień br. przeciętna opłacalność produkcji kurcząt

i indyków pogorszyła się, a udział ceny skupu żywca w cenie zbytu tuszki przez przetwórnictwo przemysłowe obniżył się o 1,5 pkt. proc. Dominującą pozycję w strukturze przemysłowej produkcji mięsa drobiowego, podobnie jak w latach poprzednich, zajmuje świeże i chłodzone mięso kurcząt dzielone na elementy.

Mimo zaburzeń rynku w wyniku grypy ptaków i zamknięcia w związku z tym części rynków zbytu dla polskiego towaru, przeciętna sytuacja finansowa branży drobiarskiej w pierwszym półroczu 2017 roku uległa niewielkiej poprawie w porównaniu z pierwszą połową 2016 roku. Nadal jednak utrzymywał się niski poziom rentowności sprzedaży. Zysk wygenerowało 85,6% firm drobiarskich. Rozwijała się działalność inwestycyjna. Stopa inwestowania wyniosła 1,71. Zwiększyła się zdolność firm drobiarskich do akumulowania własnego kapitału. Wskaźnik akumulacji środków własnych wyniósł 4,57%. Na bezpiecznym poziomie kształtował się też wskaźnik bieżącej płynności finansowej, który wyniósł 1,42. Poprawiła się pozycja przemysłu drobiarskiego w relacji do przemysłu spożywczego i mięsnego mierzona poziomem wskaźnika rentowności netto sprzedaży.

W I półroczu 2017 roku dodatnie saldo handlu zagranicznego produktami drobiarskimi wzrosło o 2,4% do 908 mln euro. Dominującym obszarem zbytu pozostał jednolity rynek europejski (ponad 79%). Eksport do państw trzecich zwiększył się, w tym do Hongkongu o ok. 35%. W skali całego roku nadwyżka eksportu nad importem może wynieść 1,9 mld euro. W I półroczu br. wskaźnik pokrycia importu eksportem wyniósł 8,3, co dowodzi, że Polska jest strukturalnym eksporterem produktów drobiarskich.

Po spadku w latach 2015-2016, w 2017 roku ceny detaliczne mięsa drobiowego wzrosły. W sierpniu w relacji rok do roku były wyższe o 1,5%. Jednak średni poziom tych cen w okresie styczeń-sierpień br. był tylko o 0,3%

wyższy niż w analogicznym okresie przed rokiem. Bardziej niż mięso podrożały wędliny drobiowe. W relacji do mięsa czerwonego drób potaniał i pozostał najtańszym rodzajem mięsa. W związku z tym bilansowe spożycie mięsa drobiowego w 2017 roku może się zwiększyć o 2,7% w relacji do 2016 roku. Towarzyszyć temu będzie spadek konsumpcji wieprzowiny o 0,7% i wzrost spożycia wołowiny o 4,8%.

W I półroczu 2018 roku przewiduje się spadek cen detalicznych i dalszy wzrost bilansowego spożycia drobiu o 1,7%, przy stabilizacji konsumpcji wołowiny i wieprzowiny. Polska należy do krajów o najwyższym spożyciu mięsa drobiowego w UE, a przyrost konsumpcji dokonuje się głównie poza gospodarstwami domowymi. W I kwartale 2017 roku przeciętne miesięczne spożycie na jedną osobę w gospodarstwie domowym było o 0,6% mniejsze, a wędlin drobiowych o 5,6% większe niż przed rokiem.

Po 2012 roku, tj. po zakłóceniach rynku jaj spowodowanych wymianą klatek w baterijnym chowie kur niosek, nastąpiła stabilizacja produkcji jaj konsumpcyjnych. W 2016 roku produkcja ta wyniosła ok. 508 tys. ton i była tylko o 0,2% większa niż w roku poprzednim. Eksport zmniejszył się o 2,2% do ok. 221 tys. ton, co stanowiło 43,5% produkcji. Podaż jaj na rynku krajowym wzrosła o 3,1%, w tym na spożycie o 1,9%. Przewiduje się, że w 2017 roku produkcja jaj konsumpcyjnych zwiększy się o 0,4% do ok. 510 tys. ton, natomiast sprzedaż zagraniczna będzie mniejsza o ok. 5%. Podaż krajowa wzrośnie o ok. 4%.

Przyczyną stabilizacji produkcji jaj spożywczych jest niska opłacalność tej produkcji. W 2016 roku rentowność chowu kur niosek ponownie się obniżyła, głównie wskutek 10 procentowego spadku cen płaconych producentom. Udział ceny zakładu pakującego w cenie detalicznej obniżył się nieznacznie, natomiast udział ceny producenta spadł

z 57% do 52%. W 2017 roku, szczególnie w pierwszym półroczu, nastąpiła okresowa poprawa opłacalności produkcji jaj. W okresie ośmiu miesięcy średnie ceny jaj konsumpcyjnych wzrosły o 15%. Jednak od maja br. obserwuje się już spadek tych cen i w całym roku wzrost opłacalności produkcji jaj może być niższy niż w pierwszej połowie roku. Przewiduje się więc, że dynamika produkcji jaj w 2018 roku pozostanie relatywnie niska.

Eksport jaj i ich przetworów w 2016 roku zwiększył się w ujęciu ilościowym o 0,6%, ale jego wartość była o ok. 14% niższa niż przed rokiem. Import zwiększył

się o ok. 28%, a wydatki na zakup jaj i ich przetworów za granicą wzrosły o ok. 11%. Wskaźnik pokrycia importu eksportem wyniósł 8,2. Jednak dodatnie saldo obrotów handlu zagranicznego obniżyło się o ok. 17%. Przewiduje się, że w całym 2017 roku wolumen eksportu jaj i ich przetworów będzie o ok. 3% mniejszy niż przed rokiem, a importu o ok. 2% większy. Jednak dodatnie saldo obrotów w ujęciu wartościowym wzrośnie o 4,6%.

Spadkowa tendencja cen detalicznych jaj zapoczątkowana w 2013 roku utrzymywała się jeszcze w 2016 roku. Ceny jaj obniżyły się o ponad 16%,

jednak nadal były o 10,5% wyższe niż w 2011 roku. Jaja stały się relatywnie drożym źródłem białka zwierzęcego. W 2017 roku nastąpiło odwrócenie spadkowej tendencji cen detalicznych jaj. Ich średni poziom z okresu styczeń-sierpień był o ok. 5% wyższy niż w analogicznym okresie 2016 roku. Jaja podróżowały w relacji do innych nośników białka zwierzęcego. Przewiduje się, że do końca br. tendencja taka nasili się, a wzrost cen i spowolnienie przyrostu dochodów ludności przyczynią się do wyhamowania wzrostu spożycia. W 2017 roku będzie ono zbliżone do poziomu w poprzednim roku. Niewielki spadek konsumpcji może wystąpić w gospodarstwach domowych.

SUMMARY

In 2017, the dynamics of poultry meat production slowed down significantly. In the first half of the year, the production was only approx. 7% higher than in the corresponding period last year and is expected to increase throughout 2017 by approx. 8% to 2 830 thousand tonnes. Export is expected to increase as well by approx. 8% to approx. 1 110 thousand tonnes. In 2016, these ratios were 13% and 20% respectively. In 2017, the share of export in poultry meat production will remain high at 39%, while the share of import in consumption will not exceed 3%. Compared to last year, there will be a 7.5% increase in poultry meat left for domestic use. The outbreak of the avian influenza virus in Poland between December 2016 and April 2017 resulted in a sharp decrease in marketplace trade which corresponded to a decrease in the production of poultry meat from other than buying-in sources.

It is expected that an increase in the supply of poultry meat in 2017 will be one-third lower than last year. Only around 40% of this increase will be used to cover export growth, while 60% – to increase supply in the domestic market. A lower growth rate of production and export of poultry meat will probably remain

unchanged in the first half of 2018. Its supply in the internal market will increase once again.

Despite the slowdown, the dynamics of poultry meat production in Poland will be significantly higher than its EU-wide growth rate anyway. Given the high price advantage of the Polish offer in the single European market, Poland will probably further strengthen its position on the market.

The high supply of poultry in the domestic market will not allow for a significant improvement in the profitability of poultry for slaughter. Between January and September this year, the average profitability of chicken and turkey production deteriorated, and the share of the buying-in price of livestock in the sales price of carcasses decreased by 1.5 percentage points. As in previous years, the dominant position in the industrial structure of poultry meat is taken by fresh and chilled chicken meat divided into parts.

Despite the market turmoil due to avian influenza and the resulting closure of some markets for Polish goods, the average financial performance of the poultry industry in the first half of 2017

improved slightly compared to the first half of 2016. However, sales profitability remained low. 85.6% of poultry companies generated profits. Investment activity grew. The investment rate was 1.71. The ability of poultry companies to accumulate equity capital improved. The equity capital accumulation ratio was 4.57%. The current liquidity ratio stood at a safe level as well, amounting to 1.42. Compared to the food and meat industry, the position of the poultry industry improved as measured by the net sales profitability ratio.

In the first half of 2017, the positive balance of foreign trade in poultry products increased by 2.4% to EUR 908 million. The single European market remained the dominant sales area (over 79%). Export to third countries increased, including to Hong Kong by approx. 35%. Over the whole year, the surplus of export over import may amount to EUR 1.9 billion. In the first half this year, the import-export coverage ratio was 8.3 which proves that Poland is a structural exporter of poultry products.

Following the fall in 2015-2016, retail prices of poultry meat increased in 2017. They increased in August on

a year-to-year basis by 1.5%. However, their average level between January and August this year was only 0.3% higher than in the corresponding period last year. Poultry cold meat prices increased more than meat prices. Compared to red meat, poultry prices decreased and poultry became the cheapest type of meat. The balance sheet consumption of poultry meat in 2017 may thus increase by 2.7% compared to 2016. This will be accompanied by a 0.7% decrease in pork consumption and a 4.8% increase in beef consumption.

In the first half of 2018, a fall in retail prices and a further increase in the balance sheet consumption of poultry meat by 1.7% are expected, while beef and pork consumption is expected to stabilise. Poland is one of countries with the EU's highest poultry meat consumption which increases primarily outside households. In the first quarter of 2017, the average monthly household consumption per person was 0.6% lower, while poultry cold meat consumption was 5.6% higher than last year.

After 2012, i.e. following the egg market turmoil due to the replacement of battery laying hen cages, the production of table eggs stabilised. In 2016, the production amounted to approx. 508 thousand tonnes and was only 0.2% higher

than last year. Export decreased by 2.2% to approx. 221 thousand tonnes which accounted for 43.5% of production. Egg supply in the domestic market increased by 3.1%, including for consumption – by 1.9%. The production of table eggs in 2017 is expected to increase by 0.4% to approx. 510 thousand tonnes, while foreign sales – to decrease by approx. 5%. Domestic supply will increase by approx. 4%.

The production of table eggs stabilised due to its low profitability. In 2016, the profitability of breeding laying hens decreased once again mostly due to a 10% fall in prices paid to producers. The share of a packing centre's price in the retail price fell slightly, while the share of a producer's price decreased from 57% to 52%. In 2017, especially in the first half of the year, there was a periodic improvement in the profitability of egg production. Over eight months, the average prices of table eggs increased by 15%. However, the prices have been decreasing since May this year and an increase in the profitability of egg production throughout the year may be lower than in the first half of the year. The dynamics of egg production in 2018 is thus expected to remain relatively low.

Export of eggs and egg preparations in 2016 increased by 0.6% in

terms of volume, but its value was approx. 14% lower than last year. Import increased by approx. 28%, while expenses for foreign purchases of eggs and egg preparations – by approx. 11%. The export-import coverage ratio was 8.2. However, the positive balance of foreign trade decreased by approx. 17%. Throughout 2017, the volume of export of eggs and egg preparations is expected to be approx. 3% lower than last year, while of import – to be approx. 2% higher. However, the positive balance of trade in terms of value will increase by 4.6%.

The downward trend in retail egg prices, which had started in 2013, continued in 2016 as well. Egg prices fell by over 16%, but they were still 10.5% higher than in 2011. Eggs became a relatively expensive source of animal protein. In 2017, the downward trend in retail egg prices was reversed. Between January and August, the prices were approx. 5% higher on average than in the corresponding period of 2016. Egg prices increased compared to other animal protein carriers. The trend is expected to intensify by the end of this year, while price growth and a slowdown in population income growth are expected to help slow down consumption growth. In 2017, it will be similar to last year's level. Household consumption may decrease slightly.

W serii Analizy Rynkowe w najbliższym czasie ukażą się:

1. Rynek zbóż (53) • październik 2017,
2. Rynek ryb (27) • październik 2017,
3. Rynek mięsa (53) • październik 2017,
4. Rynek rzepaku (51) • listopad 2017,
5. Rynek ziemniaka (44) • listopad 2017,
6. Popyt na żywność (18) • listopad 2017,
7. Rynek wyrobów alkoholowych (5) • listopad 2017,
8. Rynek owoców i warzyw (51) • grudzień 2017,
9. Rynek cukru (45) • kwiecień 2018,
10. Handel zagraniczny produktami rolno-spożywczymi (47) • kwiecień 2018,
11. Rynek środków produkcji dla rolnictwa (45) • kwiecień 2018,
12. Rynek mleka (54) • maj 2018,
13. Rynek ryb (28) • maj 2018,
14. Rynek drobiu (53) • maj 2018.

WARUNKI PRENUMERATY

Prenumerata realizowana przez Dział Wydawnictw IERiGŻ-PIB.

Zamówienia na prenumeratę w wersji papierowej i na e-wydania można składać bezpośrednio na stronie <http://ierigz.waw.pl/publikacje>.

Ewentualne pytania prosimy kierować na adres e-mail: dw@ierigz.waw.pl lub kontaktując się telefonicznie – Barbara Walkiewicz, tel.: 22 50 54 685 lub faks: 22 50 54 757 w godzinach 8:00-16:00.

Prenumeratę i sprzedaż pojedynczych egzemplarzy prowadzi Dział Wydawnictw IERiGŻ-PIB, 00-002 Warszawa, ul. Świętokrzyska 20 (wejście od ul. Szkolnej 2/4) pokój numer 3.

Prenumerata roczna wersji papierowej lub elektronicznej 1 egz. (2 numery) w 2017 r. wynosi 42 zł.

Zamówienia na prenumeratę wraz z dowodem wpłaty prosimy przesyłać na adres:

- Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – Państwowy Instytut Badawczy, Dział Wydawnictw, ul. Świętokrzyska 20, 00-002 Warszawa
- e-mail: dw@ierigz.waw.pl

Przedpłaty na prenumeratę należy wpłacać na konto Instytutu:
PEKAO S.A. IV O/Warszawa nr 68 1240 1053 1111 0010 1493 6433
W tytule przelewu prosimy podać tytuł analizy i jej numer.

Druk i usługi poligraficzne dostosowane do Twoich potrzeb!

Wykorzystujemy nowoczesne systemy druku cyfrowego dające wierne odwzorowanie obrazu, pozwalające w krótkim czasie na druk czarno-białych i barwnych materiałów w najwyższej jakości.

W naszej ofercie znajdują Państwo **usługi drukarni** (wizytówki, ulotki, papiery firmowe, foldery, broszury, książki, gazetki reklamowe, plakaty, materiały szkoleniowe, nadruki na kopertach, widokówki, zaproszenia, identyfikatory, dyplomy, etykiety, naklejki) jak i cały wachlarz **usług intrologatorskich**.

Zaproponujemy indywidualną wycenę i dobór najlepszej techniki wydruku, aby otrzymany finalny produkt cechował się najlepszą jakością i atrakcyjną ceną.

Zapraszamy do korzystania z naszych usług

Dział Wydawnictw
ul. Szkolna 2/4

tel. (22) 50 54 520, (22) 50 54 430
fax (22) 50 54 636, e-mail: dw@ierigz.waw.pl

Prenumerata Analizy (2 numery) w 2017 roku wynosi 42 zł.
Zamówienia z podaniem tytułu i ilości egzemplarzy prosimy kierować do Działu Wydawnictw Instytutu Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – Państwowego Instytutu Badawczego, ul. Świętokrzyska 20, 00-002 Warszawa. Tel.: (22) 505-46-85, faks: 505-47-57
e-mail: dw@ierigz.waw.pl <http://www.ierigz.waw.pl>